Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 26 lipca 1934 r. 1104.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

	Dział.	Str.
1."Musu Rytojus" o sytuacji Litwy i Locarnie Wschodniem.-	I.	1.
2.Dokoła pogłosek o spotkaniu Piłsudskiego z prezydentem Litwy.-	"	"
3.Skargi niemieckie w sprawie Kłajpedy.-	"	"

Kronika.

4.Minister Klimas o wspólnych celach Litwy i Francji.-	"	2.
5.Wizyta Lindhagena w Litwie.-	"	"
6.Wizyta posła sowieckiego u gubernatora Kłajpedy.-	"	"
7.Przybycie francuskiego attaché wojennego.-	"	"
8.Nowa umowa z Finlandją.-	"	"
9.Pobyt p.Muhlsteina w Litwie.-	"	"
10.Powrót burmistrza m.Kowna.-	"	"
11.Herriot do Litwy nie przybędzie.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

Kronika.

12.Dochodzenie w sprawie b.posła Sidzikauskasa.-	III.	"
13.Nowe czasopismo.-	"	3.
14.Kongres Litwinów z zagranicy.-	"	"
15.Zgon inż.Dobkiewicziusa.-	"	"
16.Odlot eskadry reprezentacyjnej do Połągi.-	"	"
17.Książki o Litwinach zagranicą.-	"	"
18.Ofiary na rzecz głodujących wilnian.-	"	"

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

Kronika.

19.Niesłuszne protokuły.-	VIII.	"

-----oOo-----

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

"M u s u R y t o j u s" o s y t u a c j i L i t w y i L o c a r n i e W s c h o d n i e m. "Musu Rytojus" Nr.57 z dn. 24. VII.34 r. Artykuł p.t. "Locarno Wschodnie i Litwa". Streszczenie:

Natychmiast po zakończeniu wojny światowej cała Europa zaczęła poszukiwać gwarancyj bezpieczeństwa, zawierając w tym celu szereg umów międzypaństwowych. Obecnie pozostaje do uregulowania sprawa pokoju na Wschodzie Europy - Locarno Wschodnie. Sytuacja Litwy, jej mały obszar i szczupłe siły wojskowe zmuszają ją do zajęcia stanowiska państwa, które się broni, tembardziej że Litwa posiada znacznie silniejszych od niej sąsiadów: Niemcy i Polskę.

Każde zamierzenie, zdążające do umocnienia pokoju i zapewnienia bezpieczeństwa,Litwa przyjmuje z wielką radością. W podobny też sposób ustosunkowuje się ona do zagadnienia Locarna Wschodniego.

Chodzi tylko o to, aby Litwa, będąc sygnatarjuszem paktu, nie ograniczyła się jedynie do wyrażenia zgody lub odmowy, lecz aby sama wzięła udział w jego redakcji. Udział ten ważny jest m.in. również z tego względu, że Litwa musi strzec jednej ważnej sprawy: zagadnienia wileńskiego i musi się bronić od niekorzystnego dla niej ewentualnego rozwiązania tej sprawy przy zawieraniu umowy. Litwa nie może się zgodzić na to, aby jej pokojowe nastawienie zostało wykorzystane w znaczeniu osłabienia jej pozycji prawnej w kwestji wileńskiej.-

D o k o ł a p o g ł o s e k o s p o t k a n i u P i ł s u d s k i e g o z p r e z y d e n t e m L i t w y. "Musu Rytojus" Nr.57 z dn.24.VII.1934 r. Artykuł p.t. "Pogłoski prasy polskiej o spotkaniu Piłsudskiego z prezydentem Litwy". Streszczenie:

Prasa polska bardzo się interesuje sprawą nawiązania stosunków między Polską a Litwą. W ostatnich czasach, po powrocie Prystora z Litwy, zaczęto mówić,że Piłsudski zaproponował lub miał zamiar zaproponować prezydentowi Smetonie spotkać się gdziekolwiek i zlikwidować spór polsko-litewski.

Pismo wątpi w prawdziwość tych pogłosek, stwierdzając, że Polska żadnych propozycyj w tym względzie Litwie nie czyniła. Polacy nie uczynili żadnego gestu, któryby dowodził, że chcą odnowić umowę suwalską i zwrócić Litwie Wilno. Nawiązanie stosunków i pokojowe współżycie między Polską a Litwą zależy wyłącznie od Polaków. Spotkanie prezydenta Litwy z Piłsudskim mogłoby mieć miejsce dopiero po zlikwidowaniu sporu i przygotowaniu ostatecznej ugody. O tem jednak nie słychać.

Niektóre pisma litewskie rozpowszechniają wiadomości, jakoby Polacy chcieli zwrócić Litwie części powiatów święciańskiego i sejneńskiego, Wilno zaś byłoby tymczasem rządzone wspólnie przez Polaków i Litwinów, zaś po 25-u latach ma być urządzony w Wilnie plebiscyt, od któregoby zależała przynależność Wilna. Pismo podkreśla, że na Wileńszczyźnie plebiscyt był przeprowadzony w roku 1920-tym, Litwa jednak nie zgodziła się nań, ponieważ żaden naród nie zgodzi się na to, aby w jego stolicy przeprowadzano plebiscyt, mający orzec do kogo ta stolica powinna należeć.-

S k a r g i n i e m i e c k i e w s p r a w i e K ł a j p e d y. "Musu Rytojus" Nr.57 z dn.24.VII.34 r. Artykuł p.t. "Niepowodzenia Niemiec w oskarżaniu Litwy". Streszczenie:

W związku z dyskusją w angielskiej Izbie Gmin dn.19 b.m., nastąpił w Niemczech wybuch niezadowolenia spowodu oświadczenia wiceministra Edena, że Anglicy, zarówno jak i inni sygnatarjusze konwencji kłajpedzkiej, na skargę niemiecką patrzą nieprzychylnie.

Niektóre pisma niemieckie grożą, że wobec tego, iż sygnatarjusze konwencji nie ujmują się za Niemcami kłajpedzkimi, Rzesza nie przystąpi do Locarna Wschodniego.-

K r o n i k a.

M i n i s t e r K l i m a s o w s p ó l n y c h c e l a c h L i t w y i F r a n c j i. "Liet.Žinios" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donoszą, że podczas wizyty lotników litewskich w Paryżu minister Klimas wygłosił przemówienie, w którem podkreślił wspólność dążeń Litwy i Francji w sprawie utrzymania pokoju.-

W i z y t a L i n d h a g e n a w L i t w i e. "Liet.Aidas" Nr. 166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że 22 b.m. wieczorem przybył do Kowna wielki przyjaciel Litwy, długoletni burmistrz m.Sztokholmu i senator Carl Lindhagen. Zwiedzał on również inne kraje nadbałtyckie, studjując możliwości do urzeczywistnienia jego marzenia - stworzenia Baltoskandji. W Kownie Lindhagen złożył wizytę ministrowi Łozoraitisowi i dyrektorowi Dep.Politycznego Urbszysowi. Następnie w towarzystwie kilku osób z urzędowych sfer litewskich zwiedził on okolice Kowna. Dnia 24 Lindhagen ma się zobaczyć z premjerem Tubelisem. 25 Lindhagen ma jechać na prowincję w celu zapoznania się z życiem gospodarstw wiejskich. Następnie Lindhagen ma się udać do Kłajpedy, gdzie złoży wizytę gubernatorowi Navakasowi, później zaś do Połągi, gdzie go ma przyjąć prezydent Republiki.-

W i z y t a p o s ł a s o w i e c k i e g o u g u b e r n a t o r a K ł a j p e d y. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że dnia 23 b.m. gubernatora Kraju Kłajpedzkiego Navakasa odwiedził przedstawiciel Rosji Sowieckiej w Litwie Karski, przedstawiciel handlowy Samarin oraz konsul ZSRR w Kłajpedzie Terlecki.-

P r z y b y c i e f r a n c u s k i e g o a t t a c h é w o j e n n e g o. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że dnia 23 b.m. przybył do Kowna francuski attaché wojskowy na Litwę major Ganeval.-

N o w a u m o w a z F i n l a n d j ą. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że w drodze wymiany not została między Litwą a Finlandją zawarta umowa o ochronie znaków towarowych, która wchodzi w życie z dniem 24 września.-

P o b y t p. M u h l s t e i n a w L i t w i e. "Liet.Žinios" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donoszą, że p.Muhlstein odbył w Kownie dłuższą konferencję z działaczami żydowskimi, na której poruszył szereg spraw, związanych z życiem żydowskiem. W najbliższych dniach p.Muhlstein wraz z małżonką ma pojechać na pewien czas do Połągi i Kłajpedy. Razem z nim wraca do Połągi dziennikarz polski p.Katelbach.-

P o w r ó t b u r m i s t r z a m. K o w n a. "Liet.Aidas" Nr. 166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że burmistrz m.Kowna A.Merkis powraca po ukończeniu międzynarodowego kongresu przedstawicieli miast w Ljonie i przybędzie dnia 25 lub 26 b.m.-

H e r r i o t d o L i t w y n i e p r z y b ę d z i e. "Musu Rytojus" Nr.57 z dn.24.VII.34 r. donosi, iż mimo kolportowanych pogłosek o rychłem przybyciu do Kowna polityka francuskiego Herriota, obecnie z pewnych źródeł otrzymano wiadomości, że Herriot do Litwy nie przybędzie.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

D o c h o d z e n i e w s p r a w i e b. p o s ł a S i d z i k a u s k a s a. Prasa kowieńska z dn.24.VII.34 r. donosi, że sędzia Balbach zakończył dochodzenie w sprawie b.posła litewskiego w Berlinie i Londynie p.Sidzikauskasa. Materjały dochodzenia przesłano prokuratorowi Sądu Okręgowego, który zlecił wiceprokuratorowi p.Antanielisowi zapoznać się ze sprawą.-

K r o n i k a.

M i n i s t e r K l i m a s o w s p ó l n y c h c e l a c h L i t w y i F r a n c j i. "Liet.Zinios" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosza, że podczas wizyty lotników litewskich w Paryżu minister Klimas wygłosił przemówienie, w którem podkreślił wspólność dążeń Litwy i Francji w sprawie utrzymania pokoju.-

W i z y t a L i n d h a g e n a w L i t w i e. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że 22 b.m. wieczorem przybył do Kowna wielki przyjaciel Litwy, długoletni burmistrz m.Sztokholmu i senator Carl Lindhagen. Zwiedzał on również inne kraje nadbałtyckie, studjując możliwości do urzeczywistnienia jego marzenia - stworzenia Baltoskandji. W Kownie Lindhagen złożył wizytę ministrowi Lozoraitisowi i dyrektorowi Dep.Politycznego Urbszysowi. Następnie w towarzystwie kilku osób z urzędowych sfer litewskich zwiedził on okolice Kowna. Dnia 24 Lindhagen ma się zobaczyć z premjerem Tubelisem. 25 Lindhagen ma jechać na prowincję w celu zapoznania się z życiem gospodarstw wiejskich. Następnie Lindhagen ma się udać do Kłajpedy, gdzie złoży wizytę gubernatorowi Navakasowi, poźniej zaś do Połągi, gdzie go ma przyjąć prezydent Republiki.-

W i z y t a p o s ł a s o w i e c k i e g o u g u b e r n a t o r a K ł a j p e d y. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że dnia 23 b.m. gubernatora Kraju Kłajpedzkiego Navakasa odwiedził przedstawiciel Rosji Sowieckiej w Litwie Karski, przedstawiciel handlowy Samarin oraz konsul ZSRR w Kłajpedzie Terlecki.-

P r z y b y c i e f r a n c u s k i e g o a t t a c h é w o j e n n e g o. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że dnia 23 b.m. przybył do Kowna francuski attaché wojskowy na Litwę major Ganeval.-

N o w a u m o w a z F i n l a n d j ą. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że w drodze wymiany not została między Litwą a Finlandją zawarta umowa o ochronie znaków towarowych, która wchodzi w życie z dniem 24 września.-

P o b y t p. M u h l s t e i n a w L i t w i e. "Liet.Zinios" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosza, że p.Muhlstein odbył w Kownie dnia 23 konferencję z działaczami żydowskimi, na której poruszył szereg spraw związanych z życiem żydowskiem. W najbliższych dniach p.Muhlstein wraz z małżonką ma pojechać na pewien czas do Połągi i Kłajpedy. Razem z nim wraca do Połągi dziennikarz polski p.Katelbach.-

P o w r ó t b u r m i s t r z a m. K o w n a. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. oraz inne pisma litewskie donoszą, że burmistrz m.Kowna A.Merkis powraca po ukończeniu międzynarodowego kongresu przedstawicieli miast w Ljonie i przyjedzie dnia 25 lub 26 b.m.-

H e r r i o t d o L i t w y n i e p r z y j e d z i e. "Musu Rytojus" Nr.57 z dn.24.VII.34 r. donosi, iż mimo kolportowanych pogłosek o rychłem przybyciu do Kowna polityka francuskiego Herriota, obecnie z pewnych źródeł otrzymano wiadomości, że Herriot do Litwy nie przyjedzie.-

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a.

D o c h o d z e n i e w s p r a w i e b. p o s ł a S i d z i k a u s k a s a. Prasa Kowieńska z dn.24.VII.34 r. donosi, że sędzia Balbach zakończył dochodzenie w sprawie b.posła litewskiego w Berlinie i Londynie p.Sidzikauskasa. Materjały dochodzenia przesłano prokuratorowi Sądu Okręgowego, który zlecił wiceprokuratorowi p.Antanaitisowi zapoznać się ze sprawą.-

N o w e c z a s o p i s m o. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że t-wo pomocy Litwinom zagranicą w niedalekiej przyszłości ma zamiar zacząć wydawać czasopismo poświęcone sprawom Litwinów zagranicznych. Czasopismo to będzie wydawane w Kownie.-

K o n g r e s L i t w i n ó w z z a g r a n i c y. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że według wiadomości,otrzymanych z t-wa pomocy Litwinom z zagranicy, w r. 1935-tym przewiduje się zwołanie do Kowna kongresu, w którym wezmą udział Litwini z całego świata. W czasie kongresu czynione będą próby założenia związku Litwinów z zagranicy.-

Z g o n i n ż. D o b k i e v i c z i u s a. Cała prasa litewska zamieszcza wiadomość, że w dniu 23 b.m. zmarł w swoim majątku w pow.możejkowskim prezes Izby Przemysłowo-Handlowej inż.J.Dobkiewiczius.-

O d l o t e s k a d r y r e p r e z e n t a c y j n e j d o P o ł ą g i."Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że litewska eskadra reprezentacyjna, która dokonała lotu dookoła Europy pod dowództwem płk. inż. A.Gustaitisa w dniu 23 b.m. odleciała do Połągi, aby złożyć Wodzowi Narodu raport ze swej podróży.-

K s i ą ż k i o L i t w i n a c h z a g r a n i c ą. "Liet. Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że sekretarz t-wa pomocy Litwinom z zagranicy P.Rusieckas napisał książkę o Litwinach zagranicą, w której równocześnie określa działalność t-wa pomocy Litwinom z zagranicy. Pod redakcją Rusieckasa wyjdzie też w ciągu bieżącej jesieni rocznik t-wa pomocy Litwinom z zagranicy, w którym zamieści artykuły szereg litewskich działaczy zagranicą, dziennikarze, dyplomaci i t.d.-

O f i a r y n a r z e c z g ł o d u j ą c y c h w i l n i a n. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że w pow. olickim wielu urzędników i funkcjonarjuszy państwowych wyznaczyło sobie dobrowolny podatek na rzecz pomocy głodującym wilnianom. Komitet olicki przesłał już głównemu komitetowi pomocy głodującym wilnianom 7.800 litów.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ w WILNIE.

K r o n i k a.

N i e s ł u s z n e p r o t o k u ł y. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn. 24.VII.34 r. donosi, że we wsi Szczegliki gm. bieniakońskiej, po otwarciu czytelni t-wa "Rytas" ludność wyraziła z tego powodu wielkie zadowolenie. Natomiast komendant policji w Bieniakoniach p. Rejent, który mimo chęci nie mógł znaleźć powodów do prześladowania czytelni, zaczął spisywać protokuły właścicielowi domu, w którym ta czytelnia się mieści. Pismo zaznacza, że w ten sposób Rejent chce doprowadzić do likwidacji litewskiej czytelni.-

-----ooo-----

N o w e c z a s o p i s m o. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że t-wo pomocy Litwinom zagranica w niedalekiej przyszłości ma zamiar zacząć wydawać czasopismo poświęcone sprawom Litwinów zagranicznych. Czasopismo to będzie wydawane w Kownie.-

K o n g r e s L i t w i n ó w z z a g r a n i c y. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że według wiadomości, otrzymanych z t-wa pomocy Litwinom z zagranicy, w r. 1935-tym przewiduje się zwołanie do Kowna kongresu, w którym wezmą udział Litwini z całego świata. W czasie kongresu czynione będą próby założenia związku Litwinów z zagranicy.-

Z g o n i n ż. D o b k i e v i c z i u s a. Cała prasa litewska zamieszcza wiadomość, że w dniu 23 b.m. zmarł w swoim majątku w pow.możejkowskim prezes Izby Przemysłowo-Handlowej inż.J.Dobkiewiczius.-

O d l o t e s k a d r y r e p r e z e n t a c y j n e j d o P o ł ą g i. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że litewska eskadra reprezentacyjna, która dokonała lotu dookoła Europy pod dowództwem płk. inż. A.Gustaitisa w dniu 23 b.m. odleciała do Połągi, aby złożyć Wodzowi Narodu raport ze swej podróży.-

K s i ą ż k a o L i t w i n a c h z a g r a n i c a. "Liet. Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że sekretarz t-wa pomocy Litwinom z zagranicy P.Ruseckas napisał książkę o Litwinach zagranica, w której równocześnie określa działalność t-wa pomocy Litwinom z zagranicy. Pod redakcją Ruseckasa wyjdzie też w ciągu bieżącej jesieni rocznik t-wa pomocy Litwinom z zagranicy, w którym zamieści artykuły szereg litewskich działaczy zagranica, dziennikarze, dyplomaci i t.d.-

O f i a r y n a r z e c z g ł o d u j ą c y c h w i l n i a n. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że w pow. olickim wielu urzędników i funkcjonarjuszy państwowych wyznaczyło sobie dobrowolny podatek na rzecz pomocy głodującym wilnianom. Komitet olicki przesłał już główniemu Komitetowi pomocy głodującym wilnianom 7.300 litów.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ w WILNIE.

K r o n i k a.

N i e s ł u s z n e p r o t o k u ł y. "Liet.Aidas" Nr.166 z dn.24.VII.34 r. donosi, że we wsi Szczegliki gm. bieniakońskiej, po otwarciu czytelni t-wa "Rytas" ludność wyraziła z tego powodu wielkie zadowolenie. Natomiast komendant policji w Bieniakoniach p. Rejent, który mimo chęci nie mógł znaleźć powodów do prześladowania czytelni, zaczął spisywać protokuły właścicielowi domu, w którym ta czytelnia się mieści. Pismo zaznacza, że w ten sposób Rejent chce doprowadzić do likwidacji litewskiej czytelni.-

-----ooo-----